

עפ"ג 40594/07/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד קעדאן,

בית המשפט המחוזי בחיפה

02 נובמבר 2021

עפ"ג 40594-07-21 מדינת ישראל נ' קעדאן

לפני הרכב כבוד השופטים:
אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד]
סארי ג'יוסי
תמר נאות פרי
המערערת

מדינת ישראל

נגד

מוחמד קעדאן,

המשיב

פסק דין

סגן הנשיא, השופט אברהם אליקים [אב"ד]:

לפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (כבוד סגנית הנשיא ארגמן) שניתן במסגרת ת"פ 4158-01-20. המשיב נדון בין השאר ל-8 חודשי מאסר בפועל לנשיאה בדרך של עבודות שירות בגין החזקת נשק שלא כדין, תחילת הנשיאה בעבודות שירות שהוטלו על המשיב עוכבה עד למתן פסק דין בערעור.

מבוא וקביעותיו של בית משפט קמא

1. המשיב יליד 18.5.1999 הודה כי ביום 22.12.1999 (בהיותו כבן 19.5) החזיק בארון בגדים בביתו תת מקלע מאולתר ללא היתר כדין, הוא הורשע בעבירה של החזקת נשק שלא כדין-עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-החוק).

לראשונה במהלך הטיעונים לעונש העלה ב"כ המשיב טענה כי המשיב ניסר את הנשק באופן חלקי (הוגשה תמונת הנשק, נ/1), המערערת לא התנגדה בדיון בפני בית משפט קמא לתוספת זו לנסיבות ביצוע העבירה.

לאחר בחינת טענות הצדדים ומדיניות הענישה קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע מ-8 חודשי מאסר בפועל עד 24 חודשי מאסר בפועל, התחשב בגילו הצעיר של המשיב, העדר עבר פלילי והעובדה כי היה במעצר כחודשיים, 4.5 חודשים באזוק אלקטרוני ולאחר מכן כשנה ב'מעצר בית' חלקי ולכן החליט בית משפט קמא לגזור

על המשיב עונש של 8 חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, בנוסף למאסר מותנה וקנס.

אחד מהנימוקים לקביעת העונש כאמור לעיל הייתה הערכת בית משפט קמא כי שליחתו של המשיב למאסר מאחורי סורג ובריה תביא "לרגרסיה במצבו דווקא לאור מה שצוין בתסקיר שירות המבחן, דהיינו קיים פוטנציאל של הטמעת דפוסי התנהגות עברייניים בין כתלי בית הסוהר".

תסקירי שירות המבחן.

2. בתסקיר הראשון (מיום 1.9.2020) עולה כי לגרסת המשיב הוא אסף מחצר ביתו שקית שהכילה את הנשק מבלי שידע על כך. שירות המבחן התרשם כי המשיב לוקח אחריות פורמלית ולא הפנים את הסכנות בהחזקת נשק באופן לא חוקי וכי אינו מבין את חומרת התנהלותו ומצבו וההערכה הייתה כי אינו בשל לטיפול מעמיק ולכן לא ניתנה המלצה טיפולית.

מאחר ונוצר הרושם כי המשיב חוזר בו מהודאתו, בישיבת 18.11.2020 התבקש המשיב להבהיר עמדתו והוא שב הודה במיוחס לו וביקש להישלח שוב לשירות המבחן כדי להביע את לקיחת האחריות ורצונו בטיפול.

3. בתסקיר השני (מיום 28.1.2021) שינה המשיב גרסה הוא הודה כי החזיק בנשק והסביר כי עשה זאת על מנת להרשים את חבריו [גם במפגש זה לא הזכיר כי ניסר את הנשק]. גם הפעם התרשם שירות המבחן כי לקיחת האחריות היא פורמלית, המשיב לא הפנים את הסכנות בהחזקת נשק לא חוקי, נקבע כי הוא אינו מעוניין בטיפול ולא נמצא אפיק טיפול שיוביל להפחתת סיכון להתנהגות אלימה מצדו, כך שגם הפעם לא ניתנה המלצה טיפולית.

תמצית טענות הצדדים

4. מדינת ישראל שלא השלימה עם קולת העונש, הגישה ערעור. בא כוחה ביקש להפנות למתחם הענישה שהציגה בפני בית משפט קמא, מאסר בפועל בין שנתיים ל-4 שנים בהסתמך על פסקי דין שונים ומדיניות בית המשפט העליון וביקש להטיל על המשיב עונש של מאסר בפועל ממש. בטיעונו הדגיש כי מדובר בתת מקלע מאולתר שהיה מוסלק בביתו של המשיב (לפי עובדות כתב האישום).

5. ב"כ המשיב ביקש לדחות את הערעור, חזר על הטענה כי המשיב ניסר חלק מהנשק וכי המערערת אינה יכולה להתנגד במסגרת הדיון בערעור לעובדה זו שנטענה בפני בית משפט קמא ללא התנגדות. לתמיכה בטיעונו הפנה לשלושה פסקי דין של בית המשפט העליון, בשניים מהם אושר עונש של עבודות שירות בגין החזקת נשק.

6. בטרם אנתח טענות הצדדים אזכיר את ההלכה בדבר התערבות ערכאת הערעור כפי שנקבעה בפסק דינה של כב' הנשיאה חיות בע"פ 8416/20 **עייאט נגד מדינת ישראל** (2.9.2021):

"הלכה היא כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בגזר דינה של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או שהעונש שנגזר חורג באופן ממשי מרמת הענישה הנוהגת או הראויה בנסיבות דומות".

7. לאחר ניתוח טענות הצדדים ובחינת גזר הדין, אני סבור כי נפלה בו טעות והענישה על פיו חורגת מרמת הענישה הראויה בנסיבות אלו.

בית משפט קמא תיאר את מדיניות הענישה הנוהגת בהסתמך על פסק דין אחד שניתן על ידו במסגרת ת.פ. 26469-07-16, פסק הדין לא פורסם ותוכנו ונסיבות אותו מקרה אינן ידועות לי, אך כשמדובר בעבירות נשק, מן הראוי בשנת 2021 להסתמך על פסקי דין עדכניים, בחמש השנים שחלפו משנת 2016 ניתנו מספר רב של פסקי דין בנושא זה על ידי בית המשפט העליון.

עוד אבהיר כי לא מצאתי בתסקירי שירות המבחן את הבסיס להפניה שעשה בית משפט קמא אל התסקיר (ההפניה בגזר הדין היא אל תסקיר בלשון יחיד, מבלי שצוין האם הכוונה לתסקיר הראשון או השני, ראו עמוד 21 שורה 29 לגזר הדין) ולקביעה כי ניתן למצוא בתסקיר בסיס לטענת רגרסיה צפויה במצבו של המשיב.

המשיב לפי תסקירי שירות המבחן, לקח רק אחריות פורמלית, לא הפנים את החומרה במעשיו, הסביר כי החזיק בנשק כדי להרשים את חבריו והעיקר לא רצה טיפול.

אשר למדיניות הענישה ובהקשר הטיפולי שיקומי, המקרה שלפנינו שונה בצורה ברורה מנסיבות המקרה שהתברר בע"פ 6699/19 **אלטורי נגד מדינת ישראל** (2.7.2020) אליו הפנה הסנגור. באותו מקרה שתואר בתמציתיות בפסק הדין של בית המשפט העליון הובהר כי "זהו מקרה שבו המערער עבר הליך שיקומי משמעותי שמקבל משנה משקל לנוכח הרקע המשפחתי והחברתי שלו", עיון בתסקירי שירות המבחן מראה עד כמה הנסיבות שלפנינו שונות.

8. אבהיר כי מקובלת עליי עמדת הסנגור כי יש לראות כחלק מנסיבות המקרה את העובדה כי המשיב ניסר חלק מתת המקלע כפי שרואים בתמונה נ/1. המשיב באמצעות בא כוחו טען בפני בית משפט קמא כי הנאשם רצה לנסר את הנשק וניסר רק חלק ממנו, הגם שנסיבה זו לא צוינה בכתב האישום, המאשימה לא התנגדה להעלאת הטענה בפני בית משפט קמא ולכן יש לראותה כחלק מנסיבות בצוע העבירה.

9. על מדיניות הענישה ניתן ללמוד מע"פ 1059/21 **פלוגי נגד מדינת ישראל** (19.4.2021), שם נקבע כך על ידי כב' השופט מזוז:

"אין צורך להכביר במילים ביחס לחומרה היתרה הנודעת לביצוע עבירות בנשק לסוגיהן, אשר הפכו זה מכבר למכת

מדינה (ראו למשל: ע"פ 5807/20 **שיבלי נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (30.12.2020) (להלן: ענין שיבלי)). בפסיקה ענפה חזר ועמד בית משפט זה על הסכנה הממשית הגלומה בעבירות אלה לשלום הציבור ולביטחון ולסדר הציבורי. לאחרונה ממש עמדתי על כך וצינתי בין היתר כי -

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית וה'הגורם בלתי איין' (causa sine qua) לסח) למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושוד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה... על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק... ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש גידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הרתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיה' (ע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (5.11.2019))."

ולא במקרה בימים אלו (13.10.21) הוגש תזכיר חוק לתיקון החוק העונשין ובו כוונה להחמיר גם לגבי העונש המרבי בגין החזקת נשק.

10. למעשה גם החלטת כב' השופט אלרון ברע"פ 3619/21 **אבו הלאל נגד מדינת ישראל** (26.5.2021) אליה הפנה הסנגור מצדיקה החמרת הענישה, באותו מקרה החזיקו הנאשמים בשני כלי נשק מאולתרים מסוג קרלו, בית משפט השלום בחדרה גזר עליהם מאסר בדרך של עבודות שירות, ערכאת הערעור התערבה והעמידה העונש על 10 חודשי מאסר בפועל, כב' השופט אלרון דחה את בקשת רשות הערעור וכך קבע:

"אנו עדים פעם אחר פעם לשכיחותם של עבירות הנשק בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית. החזקת נשק חם בידי מי שאינו מורשה לכך עלול להוביל לתוצאות אסון, אשר יגבו מחירים כבדים בנפש ולפיכך הסיכון הפוטנציאלי הגלום בעבירת החזקת נשק הוא רב. על כן, העובדה כי לא נגרמה פגיעה בחיי אדם, אין בה כשלעצמה כדי להמעיט מהחומרה הטמונה בהחזקת נשק שלא כדין ומהסיכון שנוצר לביטחון הציבור. משכך, ראוי להטיל ענישה מוחשית אשר יש בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים... במכלול הנסיבות, אני סבור כי העונש שהושת על המבקשים אף מקל עמם ואין בו כדי לבטא את החומרה שיש בהחזקת כלי הנשק המאולתרים."

לסיום אפנה למקרה בו בחור צעיר בן 24 ללא עבר פלילי הסליק בביתו נשק מאולתר מסוג קרלו, הוא נדון בגין החזקת הנשק ל-15 חודשי מאסר בפועל, ערעור לבית המשפט העליון נדחה (ע"פ 1729/19 **עבארה נגד מדינת ישראל** (10.10.2019)) וכך קבע כב' השופט הנדל:

"החברה חייבת להרתיע מפני ביצוע עבירות נשק, וכך גם ביחס למחזיק בנשק לעת מצוא או לעת הזדמנות כלכלית. יודגש כי המערער החזיק את הנשק במשך כשלוש שנים, ועוד יש להדגיש את סוג הנשק ואת דרגת מסוכנותו. ידעו נא עברייני הנשק כי בית המשפט לא ישלים עם הפיכת ביתו של אדם או נכסיו למעין מחסן לכלי בעל כוח קטלני, תוך מודעות לערך הכלכלי של העברתו לגורם עברייני".

סיכום

11. לאחר ניתוח מדיניות הענישה, נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של המשיב לרבות גילו, העדר עבר פלילי, תקופת שהותו בתנאים מגבילים ובהסתמך על הכלל כי ערכאת הערעור לא ממצה את הדין עם משיב בערעור על קולת העונש מטעם המדינה, אציע לחבריי לקבל את הערעור ולגזור על המשיב עונש של 6 חודשי מאסר בפועל ממש חלף העונש של 8 חודשי מאסר בהם היה על המשיב לשאת בדרך של עבודות שירות. מתקופה המאסר ינוכו הימים בהם היה המשיב במעצר מאחורי סורג ובריח.

יתר מרכיבי גזר הדין יישארו ללא שינוי.

א. אליקים, שופט [אב"ד]

השופט סארי ג'וסי:

אני מסכים.

ס. ג'וסי, שופט

השופטת תמר נאות פרי:

אני מסכימה.

ת. נאות-פרי, שופטת

הוחלט פה אחד לקבל את הערעור ולגזור על המשיב עונש של 6 חודשי מאסר בפועל במתקן כליאה חלף העונש

של 8 חודשי מאסר בהם היה על המשיב לשאת בדרך של עבודות שירות. מתקופה המאסר ינוכו הימים בהם היה המשיב במעצר מיום 24/12/19 עד 3/2/20.

המשיב יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 5.12.2021 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336, מס' פקס - 08-9193314. וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

במידה ולא הוצא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד המשיב, מוצא כעת צו עכוב יציאה מהארץ שיבוטל מיד עם תחילת הנשיא במאסר.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשפ"ב, 02 נובמבר 2021, במעמד הצדדים.

ת. נאות-פרי, שופטת

ס. ג'יוסי, שופט

א. אליקים, שופט
[אב"ד]